

ZPRAVODAJ
SPOLEČNOSTI SBĚRATELŮ
ČESKOSLOVENSKÝCH KNIHTISKOVÝCH
ZNÁMEK

č. 77

ročník 2012

Obsah 77. Zpravodaje

Obsah 77. Zpravodaje	2
Pozvánka na setkání	2
Hospodaření Společnosti v roce 2011	3
Členské příspěvky na rok 2013	3
Úmrtí našeho člena.....	3
Seznam starších studií vydaných Společností knihtisku	4
Hradčany V. kresba – připomenutí k pravé příčce.....	5
Nová příručka emise Hradčany 1918 – 1920 25 h fialová.....	7
První souhrnná studie známek Holubice 20 h, II. typ	9
Nová dílčí studie známek Holubice 20h, II. typ – deskové vady a rekonstrukce přepážkového archu TD 19 – 28.....	10
Doplňek ke studii OR 40 h – typ II – tisková deska 9	10
Osvobozená republika – 100 h hnědá – známkové pole 5 – vada negativu.....	12
Třetí vydání korespondenčních lístků emise Osv. republika 50 h zelená	17
Druhé vydání korespondenčního lístku emise Osv. republika (CDV 27).....	19
Novinová známka NV2 – ZP 76 hokejka a její retuše	20
Novinová známka NV2 – ZP 76 hokejka a její retuše	20
Novinová známka NV2 – retuš na ZP 29.....	22
Novinové známky 6 hal – NV3.....	22
Proč to vzniklo?.....	23

Pozvánka na setkání

První letošní schůzka se bude konat **10. listopadu 2012 od 9 hodin** již tradičně v zasedací místnosti AGROPOLU, a.s. v Praze 1, Opletalova ulice č. 4 v prvním patře. Pro naše nové členy je nejlépe vystoupit na stanici metra Muzeum, následně jít dolů Václavským náměstím a zatočit doprava do ulice Opletalova. Blíže viz výřez z mapky.

Jako obvykle zde budou přítomni vedoucí pracovních skupin a znalci SČF pro knihtisková vydání.

Hospodaření Společnosti v roce 2011

Účet		Příjem	Výdej	Zůstatek
	Převod z roku 2010	19 360 Kč		19 360 Kč
1A-1M	příspěvky+studie	9 675 Kč		29 035 Kč
2	tisk Zpravodaje 74 a 75		2 683 Kč	26 352 Kč
3	nájemné místnosti 2x		1 440 Kč	24 912 Kč
4	poštovné		3 348 Kč	21 564 Kč
5	kopírování Příruček		500 Kč	21 064 Kč
6	odměna Mareš - tisk štítků		140 Kč	20 924 Kč
7	odměna za články		2 800 Kč	18 124 Kč
8	kancelářské potřeby + obálky		242 Kč	17 882 Kč
9	občerstvení		72 Kč	17 810 Kč
10	cestovné		645 Kč	17 165 Kč
Celkem			11 870 Kč	17 165 Kč

Členské příspěvky na rok 2013

Členské příspěvky na rok 2013 zůstávají stejné jako v roce 2012 a zaplatit je můžete přiloženou složenkou (na adresu Jaroslav Moravec, Krynická 494, 181 00 Praha 8), nebo na našem setkání 10. listopadu 2012. Členské příspěvky jsou tedy následující:

- členové do 70 let 60 Kč
- členové nad 70 let 50 Kč
- cizinci 200 Kč

Úmrtí našeho člena

Je naší smutnou povinností všem sběratelům oznámit, že dne 16. dubna 2012 zemřel ve věku 62 let Náš dlouholetý člen, velký znalec poštovních známek a v neposlední řadě kamarád

Zdeněk Chvosta

Čest jeho památce.

Seznam starších studií vydaných Společností knihtisku

Opět po delší době uveřejňujeme seznam vydaných studií Společnosti knihtiskových známek s uvedením jejich autorů. Po uveřejnění seznamu těchto příruček bychom chtěli pokračovat i s uveřejněním seznamu soukromých příruček, které svoji kvalitou obvykle odpovídají příručkám vydávaných v rámci naší Společnosti.

Číslo	Autor	Studie	Cena
1	Chvalovský J.	Osvobozená republika 185 h	
2	Ryvola Z.	Hradčany 10 h zelená	45 Kč
3	Chvalovský J.	Osvobozená republika 50 h červená	
4	Hamr F.	Hradčany 120 h	30 Kč
5	Hamr F.	Poznatky V. kresby Hradčany	10 Kč
6	Ryvola Z.	Hradčany 3 h	50 Kč
7	Pospíšil B.	Osvobozená republika 185 h	
8	Krňák J.	Hradčany 75 h	35 Kč
9	Hamr F.	Hradčany 500 h	35 Kč
10	Chvalovský J.	Osvobozená republika 60 h, I. část	20 Kč
11	Chvalovský J.	Osvobozená republika 60 h, II. část	20 Kč
12	Chvalovský J.	Osvobozená republika 60 h, III. část	20 Kč
13	Hamr F.	Hradčany 20 h červená	35 Kč
14	Chvalovský J.	TGM 125 h	20 Kč
15	Pellant V.	Hradčany 400 h	45 Kč
16	Chvalovský J.	Holubice 5 h, modrá a fialová, I. část	70 Kč
17	Chvalovský J.	Holubice 5 h, modrá a fialová, II. část	90 Kč
18	Pospíšil B.	Osvobozená republika 185 h	90 Kč
19	Hamr F.	Spojené spirálové typy	35 Kč
20	Hamr F.	Hradčany 15 h, 1. a 2. TD	35 Kč
21	Hamr F.	Hradčany 25 h fialová, 1. a 2. TD	60 Kč
22	Hamr F.	Hradčany 25 h fialová, 3. a 4. TD	60 Kč

Pokračování příště

Hradčany V. kresba – připomenutí k pravé příčce

V roce 2001 jsem nejprve v Merkur Revui a následně i v našem Zpravodaji uveřejnil poznatek o odchýlném zakončení horní i dolní části pravé příčky. U některých hodnot kresby „e“ došlo v tiskových deskách nejen k opravě 4. spirály, levé příčky a pravé holubice, ale i k opravě pravé příčky. Vzhledem k tomu že tato oprava byla provedena jen na některých známkových polích a vyslovil jsem domněnku, že může jít o nový typ.

Jen stručně. Pravou příčku přerušuje dolní vázání na dvě nestejně dlouhé části. Horní je delší a dotýká se dolního vázání shora, kratší dolní část končí u dolní části vázání. Při opravě došlo k přetažení horní či dolní části pravé příčky do dolního vázání. Jak v Merkur Revui tak i ve Zpravodaji jsem uvedl hodnoty, tiskové desky a známková pole, u nichž, dle mého názoru, došlo k opravě. Na některých známkových polích je přetažení výrazné, jindy se příčka jen dotýká dolního vázání. Uvedl jsem všechny své poznatky s tím, že sběratelé – specialisté doplní informace o svá zjištění a společně upřesníme známková pole, na kterých půjde o typovou odchylku.

Vím, že se někteří sběratelé známky za touto odchýlkou shání, ale nic se o této věci nepublikuje. Myslím si, že je to škoda, protože mám k dispozici černý otisk III. tiskové desky, tedy tiskové desky, která byla rozřezána na štočky pro tisk známek na dopisnice, která žádné odchylky v pravé příčce nemá, nemá ani retuš na 28. ZP, která byla provedena na I. a II. tiskové desce. Musí tedy jít prokazatelně o typ. Nebudu znova popisovat, na kterých ZP a TD je tato typová odchylka, zájemci si mohou vyhledat v našem Zpravodaji. Chci však ukázat několik známkových polí hodnoty 20 h, kde je provedená oprava jasně viditelná.

Protážení pravé příčky do dolního vázání shora:

ZP 52/I

ZP 64/I

ZP 44/II

ZP 81/II

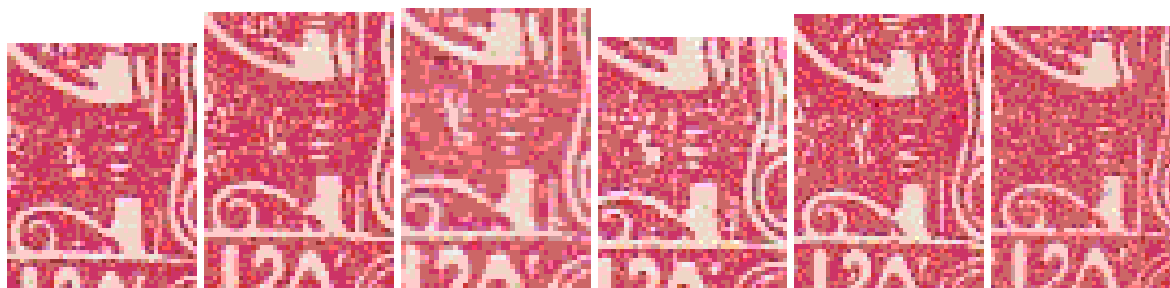
Protažení pravé příčky do dolního vázání zdola:

ZP 96/I

ZP 99/I

52/I

64/I

44/II

81/II

96/I

99/I

Obrázky na monitoru počítače jsou výborné kvality, věřím, že stejně dobře vyjdou i ve Zpravodaji.

Hamr František

INZERCE

Hledám razítkované známky Hradčany 15 h ze VII. tiskové desky ze známkového pole 24, 38, 47, 76, 99 a 100. Koupím nebo vyměním za jiná známková pole nebo jiné zajímavosti této emise. U známkových polí 24. a 99. dám dva kusy známky ze VII. TD. Za příčkový typ na známkovém poli 13. dám spirálový typ ze známkového pole 49. a navíc přidám známku z dalšího známkového pole.

Hamr František, Družstevní 448/III, 392 01 Soběslav

Poznámka redakce:

I my doufáme, že obrázky budou vytištěny, nebo v pdf formátu publikovány ve skvělé kvalitě. :-)

Nová příručka emise Hradčany 1918 – 1920 25 h fialová

Vzájemné kombinace typů spirálových, příčkových a obloukových na 1. a 2. TD hodnoty 25 h

Tato příručka je zatím komplexní ukázkou výskytu typů spirálových, příčkových a obloukových a jejich vzájemných kombinací tak, jak je dnes známe, evidujeme a sbíráme a je určena všem sběratelům hradčanských známek, kteří si chtějí ověřit nebo spolehlivě určit ZP z 1. nebo 2. TD V. kresby u hodnoty 25 hal. Bude platit do doby, než nějaký jiný badatel zveřejní a doloží nové nálezy, zjištění a poznatky u této V. kresby, které nám dosud unikají. Příručka navazuje na studijní práce F. Hamra a Z. Ryvolvy, kteří v roce 1991 vydali Studijní příručku Rekonstrukce I. a II. TD, která se stala cenným zdrojem informací a vodítkem, jak ZP určovat. Tato příručka přejímá všechny dosud platné informace ze Studijní příručky těchto autorů a dále i z brožury Rukověť pro sběratele Hradčan autorů Hamra a Škalouda vydané v roce 1998 a také z Monografie I. díl. Stává se jejich součástí a chce jen s použitím současné dostupné techniky zkvalitnit zobrazení ZP se snahou přehledným způsobem najít potřebné informace o ZP a jejich popisy jsou doplněny v prokazatelných případech o nová zjištění. Vyobrazení ZP s různými typy jsou navíc doložena barevnými ukázkami zkusmých nebo makulturních tisků pro porovnání s tiskem známek a není třeba připomínat, že všechna uvedená ZP se všemi dosud známými typy lze doložit na poštovně prošlých celistvostech všech druhů.

U reprodukcí ZP je použito více kontrastu v barvě šedivé pro lepší rozlišení určovacích znaků a kombinace typů jsou vyznačeny červeně. Známková pole zkusmých tisků a makulatur jsou uvedena v původních barvách.

Publikaci si lze objednat v Praze u Filatelie Stošek, Revoluční 8, Praha 1, tel. 296 785 460, <http://www.filatelie-stosek.cz/>. Dále distribuci provádí p. Filípek – filipek@europrinty.eu. Prodejní cena publikace je 140 Kč.

L. Olšina

První souhrnná studie známek

Holubice 20 h, II. typ

HOLUBICE 20 h, II. typ

*souhrnná studie
VN, DVN, VM a R
deskové značky*

*Jiří Kašpar
Jaroslav Moravec*

2012

Na loňskou studii známek Holubice 20 h, I. typ navazuje mnohem komplikovanější a dlouho toužebně očekávaná studie známek II. typu téže nominální hodnoty.

Její dokončení umožnilo studium odchylek v obraze a kresbě známek na jedné ze dvou posledních TD (19 – 28) zhotovených podle 3. matrice. Podrobnou studii této TD je věnována samostatná studie, současně vydaná. Studium archového materiálu bylo zaměřeno na zjištění všech typických vad, které se nacházejí na všech nebo větším množství tiskových desek (tj. vad negativu (VN), jeho dodatečných vad (DVN), vad jednotlivých maticí (V1M, V2M i V3M) a retuší. Bylo zjištěno a ve studii je verbálně popsáno i vyobrazeno 35 VN, 21 DVN, 51 V1M, 43 V2M, jedna V3M a 14 retuší. Je uvedeno i jejich ocenění.

Součástí studie je i výčet a vyobrazení všech známých deskových značek jednotlivých TD k tisku těchto známek použitých.

Cena studie ve formátu A4 je 120.- Kč, v provedení A5 pak 60.- Kč. K ceně se účtuje poštovné.

Objednávky adresujte na Jaroslava Moravce, Krynická 494, 181 00 Praha 8. Neposílejte peníze předem.

- autoři -

Nová dílčí studie známek Holubice 20h, II. typ – deskové vady a rekonstrukce přepážkového archu TD 19 – 28

HOLUBICE 20 h, II. typ

tisková deska 19 – 28

*deskové vady
rekonstrukce přepážkového archu*

*Jiří Kašpar
Jaroslav Moravec*

2012

Cena studie ve formátu A4 je 110.-Kč, v provedení A5 pak 55.- Kč. Studii si můžete objednat na adrese : Jaroslav Moravec, Krynická 494, 181 00 Praha 8. K ceně se účtuje poštovné. Neposílejte peníze předem.

- autoři -

Doplňk ke studii OR 40 h – typ II – tisková deska 9

Když byla vydána před třemi roky studie OR 40h – typ II pro tiskovou desku 9, tak na straně 2 byla vyobrazena vodorovná dvojice známek s popisem znaků na jednotlivých ZP a doplněna tímto dovětkem: „Je známa ještě jedna dvojice známek, která by se měla nacházet

pravděpodobně na ZP 3-4 nebo ZP 4-5, ale pro konečné stanovení ZP se nepodařilo shromáždit dostatek studijního materiálu.“

Později mně p. Dohnal z Hlubokých Mašůvek předložil pásku z 9. TD, kde na levé známce jsou určující znaky 2. ZP a na pravé známce je poškozený (oboustranně zeslabený) spodní rám pod Kriváněm.

Při podrobnější prohlídce jsem zjistil na známce z 3. ZP tyto odchylky (jsou i na pásce uvedené ve studii):

- skvrnka ve vlasech u pravého oka postavy,
- poškození spodního rámu pod Kriváněm,
- přerušení horního obrysu pasu za první vlnovkou,
- přerušení obrysu pravého prsu,
- přerušení stínování v sukni.

Vady jsou vyobrazeny na obrázcích. Jedná se o identifikační znaky pro 3. ZP 9. TD. Nejsou to nahodilé vady, poněvadž vlastním od tohoto známkového pole 5 exemplářů jednotlivých známek a všechny jsou s popisovanými vadami.

Pro úplnost ještě uvedu charakteristické vady 4. ZP. Jsou to:

- skvrnka v K (ČESKO),
- skvrnka na švu rukávu pod okovem na levé ruce postavy,
- skvrnka na pasu mezi druhou a třetí vlnovkou.

Tímto je doloženo předpokládané umístění pásky ze Studie – jedná se o 3. a 4. známkové pole.

Frant. Hroch

Osvobozená republika – 100 h hnědá – známkové pole 5 – vada negativu

Studie obsahuje základní rozdělení vady negativu – výstupek v levém podpaží (obr. 1) podle 12 tiskových desek. Jen u třech tiskových desek byla možnost porovnání s celou 100 ks deskou. Jsou označeny jako TD 1, 2 a 7. Další známky jsem rozdělil na devět variant 1 až 9 podle různých doplňujících znaků. Jsou vybrané jen ty výraznější vady a i ty se nemusejí stále opakovat, tak jak je to u knihtisku celkem běžné. Rozdělení na varianty nám dává možnost kdykoliv změnit pořadí jednotlivých TD, pokud budou někdy k dispozici k dalšímu studiu.

I. tisková deska: Obloučkovitě mírně prodloužený výstupek, ozdobné stínování rukávu v horní části kratší, nedotažené a tečka v lokti slabě čárkovaná.

KZ:

- na horním rámu je prodloužený zaoblený výstupek,
- v nápisě ČESKO je S ve spodním obloučku kratší,
- na vnitřní straně nad SLO je nepravidelný protažený výstupek,
- mezi SK je vryp a další je na pravém rámu v horní vnitřní části.

obr. 1

II. tisková deska: výstupek kratší zakončený obloučkem, ozdobné stínování rukávu v horní části kratší a zmenšená tečka v lokti.

KZ:

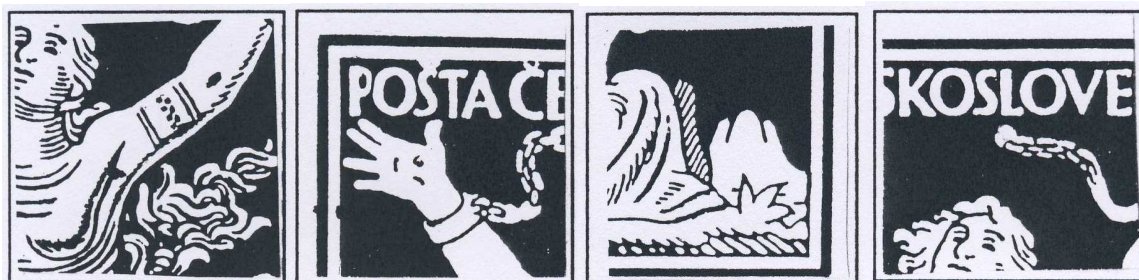
- výstupek s vrypem na levé části horního rámu,
- pod malíčkem na vnitřní levé straně vryp,
- na vnitřní straně spodního rámu u VHB je podlouhlý vryp,
- levý roh spodního rámu zakončený slabším šikmým výstupkem,
- u úpatí Řípu vryp.

VII. tisková deska: výstupek zeslabený prodloužený do špičky až ke stínování, druhé prsní stínování zesílené, ozdobné stínování rukávu v horní části kratší, tečka v lokti podlouhlá a drobné změny v kresbě vlasů v podpaží.

KZ:

- v nápisu POŠTA je rozšířený plný háček nad Š,
- na levém rámu na vnitřní i venkovní straně pod malíčkem ruky tečky,
- výstupek až skvrna na konci řetězu,
- linka na patě v horní části krátce přerušená, včetně lemování ke Kriváni.

I. varianta: výstupek kratší, protažený do špičky, schází část stínování v konci, někdy zůstává tečka. Ozdobné stínování rukávu v horní části kratší, tečka v lokti menší protažená a zdvojené prsní stínování má spodní pravou část výrazně kratší.

KZ:

- šrafování sukňe je nepravidelné v horní i spodní části kráceno,
- střední část má vryp,
- Kriván má zkrácené rozdělení vrcholů a střední vrchol tvoří rovinku,
- na keři schází vodorovné linky,
- schází spodní část stínování od paty,
- VHB je nepravidelně zeslabeno.

II. varianta: Výstupek zeslabený, kratší a do špičky, ozdoba rukávu nedotažená, tečka v lokti částečně přerušená a mírně oválná.

KZ:

- v nápisu ve spodní části EN propojení nebo tečky,
- v sukni zeslabené krátké stínování od kolena směrem dolů.

III. varianta: Výstupek malý zaoblený, prsní stínování výraznější, zdvojená linka přerušena, ozdobné stínování rukávu v horní části kratší a nedotažené, skvrna v lokti menší oválná a vlasy v podpaží zeslabeny.

KZ:

- hlavní stínování kolena zakončeno tečkou a krátkou výraznější příčnou čárkou,
- na konci vodorovného stínování sukne tečka,
- otevřený palec u nohy a nad ním ve stínování tečka.

IV. varianta: výstupek kratší a zakončený obloukovitě, ozdobné stínování rukávu je jen částečně nedotažené, tečka v lokti zřetelně menší někdy sotva zřetelná.

KZ:

- na spodním rámu mezi nohou a kolenem vryp hlubší nebo protažený,

- okolo Kriváně jsou zářezy ostřejší.

V. varianta: výstupek kratší do špičky, ozdoba rukávu nedotažená, tečka v lokti zeslabená a mírně oválná.

KZ:

- menší tečka vedle levého rámu mezi prsty ruky,
- tečky v sukni na 1. vodorovné lince a na stínování u paty a u spodního kolena,
- na Řípu střední stínování zeslabeno a zkráceno,
- tráva a keř v rohu zesílené,
- na palci nohy tečka.

VI. varianta: výstupek kratší zaoblený, ozdobné stínování rukávu v horní části kratší, skvrna v lokti oválná a vlasy v podpaží zeslabeny.

KZ:

- na pravém rámu mezi prsty vryp, někdy níže druhý, výraznější a protažený s výstupkem,
- VHB ve spodní části nepravidelně prodlouženo
- B ve VHB dole otevřeno.

VII. varianta: výstupek širší a zaoblený, ozdobné stínování rukávu nedotažené, tečka v lokti znatelně menší a oválná.

KZ:

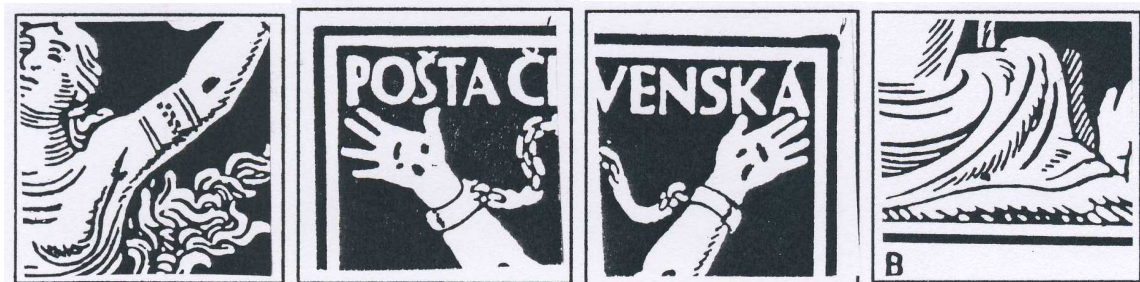
- levý horní roh ve vnitřní části zaoblený,
- v nápisu PO propojeno, O vlevo nahoře přerušené a zešikmené,
- O ve SKO je přerušené v horní levé části zešikmené,
- na pravém rámu pod okovem je větší vryp.

VIII. varianta: výstupek tenčí do špičky a skloněný směrem nahoru, ozdoba rukávu nedotažená, tečka v lokti mírně oválná a vlasy pod ramenem zeslabeny.

KZ:

- body dlaně výraznější,
- pravý roh protáhle zesílený,
- na stínování paty tečka.

IX. varianta: Výstupek širší zaoblený a protažený směrem nahoru, ozdobné stínování rukávu v horní části nepravidelné a nedotažené, skvrna v lokti oválná a vlasy v podpaží zeslabeny.

KZ:

- výstupky před a nad POŠTA v rámu,
- O přerušené v horní části,
- výstupek nad stínováním kolena, stínování je postupně zeslabeno směrem dolů,
- na spodním rámu pod keřem Kriváně tečka (někdy málo výrazná).

Tímto dalším rozborem vady negativu na známkovém poli 5 se snažím o zpracování všech poznatků, které jsem k tomuto známkovému poli prozatím dal dohromady. Najde se někdo další, kdo mi pomůže?

Paleček Bohumír

Třetí vydání korespondenčních lístků emise Osv. republika 50 h zelená

Do třetího období vydání KL byly zařazeny všechny, na nichž se na vytištěných známkách **nenachází** vady I. negativu (první, druhé a páté vydání) a vady matrice (čtvrté vydání).

Pro tisk těchto KL byly použity známkové štočky vyřezané z jedné či více tiskových desek zhotovených leptáním podle 2. negativu, a byly původně použity pro tisk zelených výplatních známek. V pořadí výroby byly tyto tiskové desky zhotoveny na pátém až třináctém místě. Pro nedostatek studijního materiálu nelze dosud určit, která nebo které desky byly rozřezány.

Je ověřeno, že z jedné tiskové desky bylo možné zhotovit 3 tiskové formy pro tisk KL, kde každá obsahuje 32 kusů dopisnic. Vzhledem k malému počtu nálezů KL bez vad 1. negativu, nebo vad matrice (viz tabulka) lze předpokládat, že jedna tisková forma KL byla dostačující. Z filatelistických důvodů jsem tuto desku označil jako šestou.

Na KL tohoto vydání se vyskytují oba druhy kresby státního znaku. Je to znak s úzkým svislým šrafováním a 39 linkami, označovaný CDV 24 a použitý především na KL prvního a druhého vydání. Dále znak s 19 svislými linkami, který je označován jako CDV 28, vyskytující se na KL čtvrtého a pátého vydání.

Otisky datumek razítek poštovních úřadů napovídají, že KL třetího vydání byly v prodeji již v září 1924 a mohly být používány, až do doby ukončení platnosti všech KL to znamená do 15. srpna 1928.

Určení jednotlivého známkového pole na známkách vytištěných na jednotlivých KL 3. vydání je obtížné, pokud se na něm nenachází některá z 27 vad sestavy nebo vad 2. negativu, viz tabulka obsahující seznam VS a VN2 a dosavadní nálezy.

Jestliže však na známce KL žádná z uvedených VS a VN2 není **je k určení KL do 3. vydání jedinou možnou identifikací nález shodné vady nacházející se na zelené výplatní známce a na známce vytištěné na KL. Znovu připomínám, že na známkách nesmí být ale žádná vada 1. negativu, nebo vada matrice.**

Mezi dosavadní nálezy patří:

Doposud se podařilo určit 10 vad sestavy, nebo 2. negativu a dalších 17 shodných vad na výplatní známce a KL. Jestliže se postupně podaří identifikovat celkem více jak 32 vad, pak k tisku KL bylo použito více jak jedna tisková forma.

Známkové pole	KL	Známkové pole	KL
1 VS		59 VS	
5 VS		67 VS	
8 VS+VN2	CDV 28	69 VN2	CDV 24
9 VS		70 VS	
10 VS	CDV 28	72 VS	CDV 24+CDV28
25 VS		73 VN2	
42 VS		85 VS+VN2	
45 VS		86 VN2	CDV 28
50 VN2		91 VS	CDV 28
51 VS		95 VS	CDV 24
53 VS		96 VS	
55 VS		98 VS+VN2	CDV 28
57 VS		99 VS+VN2	CDV 28
		100 VS	CDV24+CDV28

J. Chvalovský

Druhé vydání korespondenčního lístku emise

Osv. republika (CDV 27)

Bylo uskutečněno koncem dubna 1924, což potvrzují také i otisky datumek poštovních razítek. Na rozdíl od 1. vydání není na KL uvedena prodejní cena, nezměněn zůstal ale hustě šrafovaný státní znak.

Tiskové štočky pro tisk známek na KL pocházejí:

1) z první a druhé tiskové desky zhotovené podle **1. negativu**, které byly použity původně pro tisk červených známek a poté rozřezány a jednotlivé štočky použity pro tisk známek na KL CDV 27. Z první tiskové desky bylo zatím ověřeno 14 známkových polí, na nichž jsou shodné vady na KL i na výplatních známkách (ZP 8, 9, 24, 25, 26, 27, 28, 41, 55, 57, 59, 75, 84 a 95). Z druhé tiskové desky bylo dosud ověřeno 10 známkových polí se shodnými vadami na výplatních známkách a KL (ZP 1, 5, 8, 9, 10, 16, 29, 57, 76 a 81).

2) z některých, dosud nerekonstruovaných TD, které byly zhotoveny podle **druhého negativu** (v pořadí výroby na pátém až osmnáctém místě – tj. celkem 14 desek), z nichž byly tištěny zelené výplatní známky. Z desky (desek) byly rovněž vyřezány tiskové štočky známek a ty použity pro jejich tisk na CDV 27. Ověřených nálezů shodných vad na výplatní známce a KL je zatím málo (ZP 8, 42 a 45). Existuje však dalších (dosud 10 kusů) takovýchto shodných vad na známkách a KL, u nichž se dosud nepodařilo určit známkové pole.

Odhaduje se, že celkový náklad CDV 27 činil cca 400 000 kusů. Ceny jednotlivých KL CDV 27 s určeným ZP se určují především podle jejich kvality a pohybují se mezi 10 až 40 Kč za kus. Výjimku tvoří poštovně nepoužitý KL CDV 27, který je v katalogu celiny z roku 1998 oceněn částkou 1100 (případně 1500) Kč.

Cena běžného KL bez určení ZP je 5 Kč. Korespondenční lístky, které jsou ušpiněné, potrhane, dřevé apod. znehodnocené, nemají žádnou sběratelskou hodnotu. Sběratelé si je ponechávají obvykle jen do doby, než získají kvalitní KL.

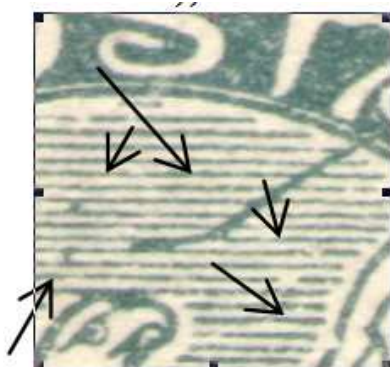
J. Chvalovský

Novinová známka NV2 – ZP 76 hokejka a její retuše

Na známkovém poli 76 se vyskytuje asi na dvou leptaných tiskových deskách (z celkového množství asi 320 tiskových desek) krásná desková vada – barevná čára „hokejka“ v linkovaném pozadí, která směřuje od hlavy sokola k A ve ŠTA. Viz obr. 1.

Zjistili jsme, že na jedné tiskové desce byla tato vada v průběhu tisku retušována a zároveň byla přeznačena desková označení tiskové desky. Retuš i se zobrazením kontrolních znaků je uvedena na obrázku 2. Mezi hlavní kontrolní znaky lze uvést 1) přerušovaný horní obrys křídla vpravo, 2) přerušené linky pozadí nad křídlem.

Původní tisková deska byla označena půlkruhovým zářezem v pravém ochranném rámu. Zatímco opravená tisková deska s retuší byla označena dvojitým přerušením desetinné pomlky v počítadle 5,--- a dvojitým přerušením pravého ochranného rámu u ZP 100.

Obr. 1: vada hokejka

Obr. 2: retuš hokejky

Kromě původní vady se retuš hokejky vzácně vyskytuje i u dalších leptaných tiskových desek, běžněji u galvanicky vyrobených tiskových desek. Kontrolní znaky pro určení známkového pole 76 jsou:

- pro leptané tiskové desky – bod mezi 3. a 4., a 7. a 8. linkou pozadí nad hlavou,
- pro galvana z 1. patrice – vrub ve druhém trojúhelníku, bod u výzdoby šestého trojúhelníku,
- pro galvana z 2. patrice – okraj nad Š je přerušen a s nárůstkem, bod na prvním trojúhelníku dole.

Dále vyobrazujeme několik variant retuší i z leptaných tiskových desek.

TD půlkruh.z.PR

TD poč.:5*- -

TD 8 v PR

TD 2půlkruh.z.PR

TD 7 z. LR

TD 12 v PR

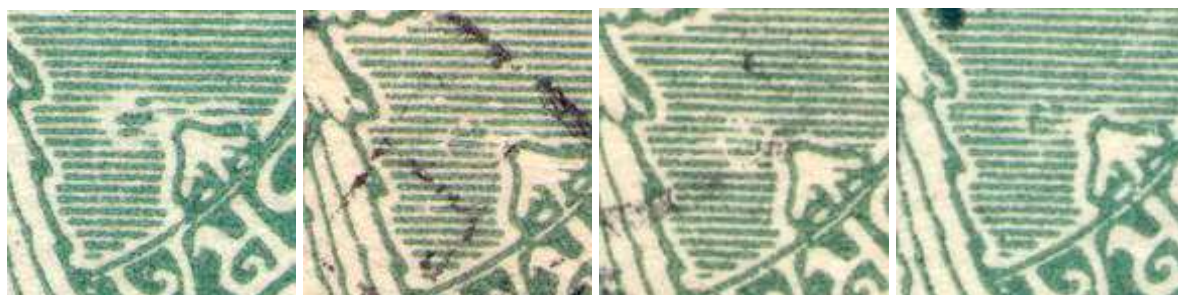
J. Krňák

Novinová známka NV2 – retuš na ZP 29

Na 29. známkovém poli se vzácně vyskytuje retuš bílé skvrny vlevo od pravé šipky. Retuš byla prováděna přímo na tiskových deskách, proto jsou jednotlivé varianty velmi vzácné. Kontrolní znaky retušovaných známkových polí jsou následující:

- vrub v prvním trojúhelníku dole,
- přerušená 5. linka pozadí pod O v POŠTA,
- bod mezi 5. a 6. linkou pozadí pod TA,
- bod mezi 4. a 5. linkou pozadí zdola nad hlavou.

Dále zobrazujeme několik variant retuší na ukázkou.

J. Krňák

Novinové známky 6 hal – NV3

Tato hodnota byla vydána 13. června 1919 a její platnost skončila 30. dubna 1921. Dvě tiskové desky s počítadly a bez ochranných rámců, které nejsou zvlášť označeny. Pouze u první desky pod 91. známkou vlevo od číslice 6 v počítadle je nepatrný bod.

Přepážkové listy této hodnoty byly použity k přetisku jako novinové provizorium, SO1920 a VZOREC. Pro sběratele jsou zajímavé retuše, které se nachází na druhé tiskové desce. Na 13., 14., 15. a 16. známkovém poli jsou retuše podpisu MUCHA, které jsou vyobrazeny v Monografii 4 na straně 144. Retuše dolního trojúhelníka před pravým hodnotovým štítkem se nacházejí na 20., 29., 84. a 85. poli.

Monografie 4 uvádí na 1. tiskové desce na 9. známkovém poli vadu – velká barevná skvrna v linkovaném pozadí nad šípovitým zakončením pravého lístku. Při bližším studiu tohoto pole jsme ve Skupině sběratelů novinových známek zjistili, že tato barevná skvrna se nachází pouze na části nákladu a její tvar se během tisku mění. Viz obrázky proměnné vady.

Kontrolní znak 9. pole z první desky jsou:

- tři barevné skvrnky v křídle vlevo,
- bílá skvrna v trojúhelníkové výplni nad P v POŠTA,

- čárka na Á v SKÁ, která je spojena s písmenem (nachází se také na druhé tiskové desce).

Václav Košťál

Proč to vzniklo?

Náš celorepublikový časopis Filatelie nás v poslední době oslovuje s různými zajímavostmi, problémy kolem známek respektive kolem filatelie. Zapojuje nás do aktivních přístupů při sbírání známek tu formou soutěže, nebo úvah o pravosti známky či zpráv o nových objevech "znalecké hlídky". A protože jsme národ hravý, mohu klidně prohlásit, že to sklízí úspěch.

A proč bychom nemohli něco podobného vyzkoušet v našem Zpravodaji? Připravil jsem takovou hříčku, kde nevím, proč to vzniklo, a tudíž hledám odpověď. Při své práci kolem novinových známek Sokol v letu přesněji u hodnoty 5h zelená a její všechny odstíny, jsem našel zatím asi 25 ks známek s nápichovými body. Tímto pokládám otázku: „**Proč a k čemu sloužily tyto body?**“

Na obrázku je zobrazeno jedno známkové pole ZP 50. Pro případné zájemce mohu poskytnout obrázky dalších 25 exemplářů (obrázek poskytne redaktor Zpravodaje). Za jakékoli odpovědi děkuje autor a celá redakční rada Zpravodaje.

Jiří Krňák

Zpravodaj Společnosti sběratelů československých knihtiskových známek je neprodejnou tiskovinou, vydávanou pro vnitřní potřebu členů společnosti. Je vydáván nepravidelně, ale nejméně 2x do roka. Za redakční úpravy odpovídají a na přípravě se podílí členové společnosti. Za obsah článků odpovídají jejich autoři. Neprochází jazykovou úpravou.

Rukopisy, články, připomínky a nové poznatky či jinou korespondenci zasílejte na adresu (pozor změna od čísla 74):

Josef Chudoba, Křížová 1614/8, 463 11 Liberec 30,

Telefon: 603 472 395, e-mail: josef.chudoba@tul.cz